

שם התלמיד/ה: _____

מבחן מפמ"ר בתנ"ך תשפ"ה, שכבה ט'

משך המבחן: שעה וחצי

חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פירושים

בהצלחה!

חלק ראשון: שאלות התמצאות – השיבו על שתי השאלות הבאות:
(8 נקודות לתשובה)

1. עיינו בתנ"ך,

מצאו את חומש דברים.

א. כמה פרקים יש בחומש דברים? _____

ב. מצאו את פרק יז פסוק טו, העתיקו את ארבע המילים הפותחות את הפסוק.

ג. איזה ספר מופיע בתנ"ך אחרי חומש דברים? _____

2. עיינו בתנ"ך,

מצאו את מגילת אסתר.

א. כמה פרקים יש במגילת אסתר? _____

ב. מצאו את פרק ד פסוק טז, העתיקו את שבע המילים הפותחות את הפסוק.

ג. איזה ספר מופיע בתנ"ך אחרי מגילת אסתר? _____

חלק שני: שאלות ידע ומיומנות

תורה: השיבו על שתיים משאלות 3-5 (18 נקודות לתשובה).

3. חומש ויקרא פרק ד: קרבן חטאת

א. באיזה מקרה מחוייב אדם להביא קורבן חטאת על עבירה שעבר?

ב. בפרק ד קרבן חטאת מחולק לארבעה סוגי חוטאים. השלימו את הפרטים החסרים :

החוטאים בלשון התורה	החוטאים בלשוננו
1. כהן משיח	
2.	בית הדין הגדול (הסנהדרין)
3.	מלך
4. נפש אחת	

ג. עיינו בפרק ד' פסוקים כ"ב - כ"ג :

הסבירו על פי הפשט את המילים "אשר נשיא יחטא" המופיעות בפס' כ"ב.

רש"י ויקרא ד' : "אשר נשיא יחטא – לשון אשרי,

אשרי הדור שהנשיא שלו נותן לב להביא כפרה על שגגתו, קל וחומר שמתחרט על זדונותיו".

לדברי רש"י "אשרי הדור" שהנשיא שלו מקריב קורבן חטאת.

הסבירו מדוע "אשרי" דור זה.

4. בחומש ויקרא פרק י"ט : מצוות העוסקות בצדק

א. על פי פסוק ט"ו : מה אוסרת התורה על השופט בציווי "לא תשא פני דל"?

ב. עיינו בפירוש רש"י :

"לא תשא פני דל - שלא תאמר "עני הוא זה והעשיר חייב לפרנסו, אזכנו בדין, ונמצא מתפרנס בנקיות".

רש"י מביא בפנינו מחשבה שיכולה לעבור בראשו של השופט שירצה לשאת פני דל. מהי מחשבה זאת?

עיינו בפסוק ט"ו : מדוע התורה פוסלת את המחשבה שהוזכרה בסעיף הקודם ואוסרת על השופט לשאת פני דל?

ג. עיינו בפסוקים ל"ה - ל"ו :

באיזה תחום של צדק עוסקים פסוקים אלה?

בין הדוגמאות המופיעות בפסוקים, הסבירו דוגמא אחת לשמירה על הצדק בתחום זה.

5. חומש ויקרא, פרק כ"ג פסוקים ל"ג - מ"ג: המועדים

א. קראו את ההיגדים הבאים,

בחרו נכון/לא נכון, ובססו את תשובתכם באמצעות ציטוט פסוק מתאים.

- איסור מלאכת עבודה הוא ביום הראשון וביום השביעי. נכון/ לא נכון.

ציטוט: _____

- מצוות ישיבה בסוכה היא במשך שבעה ימים. נכון/ לא נכון.

ציטוט: _____

ב. עיינו בפסוק מ' וכתבו את כינויו של כל אחד מארבעת המינים בלשון התורה, ולצידו את שמו בלשוננו.

עיינו בפסוק ל"ו.

מהו היום המוגדר בתורה כיום "עצרת"? _____

ג. רש"י לפסוק ל"ו: "עצרת הוא - עצרתי אתכם אצלי. כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים,

כיון שהגיע זמן להיפטר אמר: בני, בבקשה מכם, עכבו עמי עוד יום אחד, קשה עלי פרידתכם".

בפירוש רש"י מובא משל. השלימו את הנמשל.

משל	נמשל
מלך	
בנים	
סעודה לכך וכך ימים	
עיכוב עוד יום אחד	

על פי פירוש רש"י: מדוע מוגדר היום "עצרת"? _____

מה ניתן ללמוד מקביעת יום "עצרת" על היחס של הקב"ה לעם ישראל? _____

נביא: השיבו על שתיים משאלות 6-8, (14 נקודות לתשובה).

6. ספר שמואל ב, פרק א, פסוקים יז-כז: קינת דוד.

א. הסבירו מהי קינה: _____
מהו האירוע שהביא את דוד לקונן את הקינה?

ב. בפסוקים כ-כד תיאר דוד את גבורתם של שאול ויהונתן.
צטטו ביטוי המלמד על גבורתם והסבירו אותו בלשונכם.

מה אומר דוד על בנות הפלישתים, ומה הוא אומר לבנות ישראל? צטטו והסבירו בלשונכם.

כתבו מה נוכל ללמוד מהקינה על מידותיו של דוד המלך או על הערכים החשובים לו,
הסבירו תשובתכם ובססו אותה על הקינה.

7. ספר שמואל ב, פרק ז: בקשתו של דוד

א. "...רָאָה נָא אֶנְכִּי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וְאֶרְוֹן הָאֵל-לֵהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה" (פסוק ב).
הסבירו את ההשוואה שעושה דוד בפסוק ב. מה דוד מעוניין לעשות בעקבות ההשוואה הזאת?

ב. במה שונה בין תשובת נתן המיידית לדוד (פסוק ג) מתשובת נתן למחרת (פסוקים ה - ז)?

מה גרם לכך שתשובתו השנייה של נתן לדוד שונה מתשובתו הראשונה לדוד?

ג. עיינו בפסוקים יב-יג ופסוקים טו-טז וכתבו שתי הבטחות שמבטיח ה' לדוד.
צטטו כל הבטחה והסבירו בלשונכם.

8. ספר שמואל ב פרק טו" מרד אבשלום

א. עיינו בפסוקים א-ו.

ציינו שני מעשים שעושה אבשלום בפסוקים אלו.

הסבירו מהי מטרת אבשלום במעשים אלו.

ב. השוו בין המלכות דוד להמלכת אבשלום :

המלכת אבשלום פרק טו, פסוקים ז-יב	המלכת דוד פרק ה, פסוקים א-ג	המלכת דוד פרק ב, פסוקים א-ד	
			מקום ההמלכה
			הוסיפו תבחין נוסף להשוואה :

כתבו מסקנה אחת העולה מן ההשוואה בין המלכות דוד להמלכת אבשלום :

חלק שלישי- שאלות מושגים,
השיבו על אחת משאלות 9-10, ועל שאלה 11 (10 נקודות לתשובה)

9. סדרו את האירועים הבאים לפי סדרם בחומשים בראשית ושמות:

- עקידת יצחק
- מעמד הר סיני
- חנוכת המשכן
- מעמד הסנה
- חלום הסולם
- חטא העגל
- מכירת יוסף

10. סדרו את האירועים הבאים לפי סדרם בספרי הנביאים:

- המלחמה בעי
- דוד כובש את ירושלים
- שאול נלחם בעמלק
- דוד בורח מירושלים במעלה הזיתים
- לידתו הניסית של שמואל
- המרגלים ביריחו
- מלחמת דבורה וברק בכנענים

11. מתחו קו בין המושג מחומש ויקרא לבין הפסוק הנאמר בהקשר למושג זה (שאלת חובה):

מתנות עניים	כָּל אֲשֶׁר לוֹ סִנְפִּיר וְקִשְׁקֶשֶׁת בְּיָמִים וּבְנֹחֲלִים
איסורי עריות	בְּקִרְבִּי אֶקְדָּשׁ וְעַל פָּנֵי כָּל הָעָם אֶכְבֵּד
סימני טהרה בבעלי חיים	מִן הַבְּקָר זָכָר תִּמְכִּים וְקָרִיבֶנּוּ
קורבן עולה	וְכִרְמָד לֹא תַעֲזֹל וּפֶרֶט כִּרְמָד לֹא תִלְקָט
חטא בני אהרן	וַתִּטְמָא הָאָרֶץ ... וַתִּקָּא הָאָרֶץ אֶת יֹשְׁבֶיהָ